NAUJIENOS

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXIII — Price 20 c. — Chicago, IL. — Trečiadienis, Wednesday, May 31, 1978 — 124

MASKVA RUOŠIASI KARUI PRIEŠ JAV

JEI AFRIKIEČIAI STENGSIS, JAV PRANZŪZIJA PADĖS

Washington, — Prancūzija ir jų ir daugeliui kitoms sukilėliai Amerika susitarė gelbėti Afrikos valstybes prieš išorines tvarką ardančias jėgas, jei jos visos kartu stengsis pačios veikti prieš minimas jėgas. Tai pasakęs gegužio 29d. Prancūzijos užs. reikalų ministeris Louis de Guiringaud ir tai, pasak ministerio, buvo susitarta Baltųjų Rūmų pietų metu prez. Carterio ir prez. Valery Giscard d'Estaing.

Prancūzijos užsienio reikalų ministeris pasakęs, kad Sovietų-Kubos veiksmai Afrikoje visame Afrikos kontinente iššaukia įtampą ir neramumus. Esą, abu prezidentai planus Afrikai gelbėti išdėstė savo užsienio ministeriams ir kurie juos tarpusavyje jau yra aptarę.

Prancūzijos ir JA Valstybių užsienio reikalų ministeriai turėjo progos Afrikos gynybos planus išdėstyti Anglijos ir Vakarų Vokietijos užsienio ministeriams. Tai buvo padaryta gegužio 30 d. — 15-kos NATO organizacijai priklausančių valstybių konferencijos išvakarėse. NATO organizacijos atstovų konferenciją Vašingtone formaliai pradės JAV prezid. Carteris.

Prancūzija jau yra įrodžiusi pasiryžimą padėti Afrikos valstybėms, pasiųsdama parašutininkų legionierius išlaisvinti Zaire Shaba provinciją, kurioje yra turtingos vario kasyklos ir kurias buvo užėmę iš Angolos atžygiavę kubiečių paruošti "sukilėliai". Prez Carteris turįs noro ateityje padaryti tą patį, jei kongresas sutiks. Prez. Carteris stengsis kongrese tokį sutkimą gauti.

Pasak Prancūzijos užsienio reikalų ministerio, jau dveji metai kaip reguliari Kubos kariuomenė ir didelis skaičius rusų "patarėjų" maišosi Afrikoje ir drumsčia joje gyvenimą bei tvarką, kaip Angoloje, Mozambike, Etijopijoje, Rago iškyšulyje ir kitur.

Prancūzai pasitraukia iš kasyklų

Kinshasa, Zaire, — Prancūzijos legionieriai jau traukiasi iš Kolwezi vario kasyklų į Shabą provincijos sostinę Lubumbashį, esančią 210 mylių nuotolyje. Prancūzijos legionieriai atsitraukdami išveža moteris ir vaikus, kadangi manoma, jog jiems pasitraukus, sukilėliai iš Angolos vėl įsibraus į vario kasyklas, kurias dabar saugo pasilikę Zaire kareiviai.

Isibrovėliai spėjo nužudyti 200 vario kasyklose dirbusių baltų-

KALENDORĖLIS

Gegužės 30: Joana, Feliksas, Jazmina, Imantė Vyliandas, Gelvainis.

Saulė teka 5,19, leidžias 8:17

Debesuotas, gali lyt.

Somalija kaltina Kubą

Gegužio 29 d. Smalija apkaltino Kubą kišimuisi į Somalijos ir, bendrai, į Afrikos vidaus reikalus. Ji Kubą pavadino Varšuvos pakto pasiuntiniu ir kviečia visas Afrikos valstybes boikotuoti būsimą Havanoje Afrikos valstybių suvažiavimą.

Bėga iš Sovietų "rojaus"

PRAGA, — Čekoslovakas Jarolav Havelka bandė priversti Čekoslovakijos lėktuvo lakūną nukreipti jį į Vakarų Vokietiją, bet lėktuvo lakūnai ar sargyba jį sulaikė.

Priėmimas New Yorko diplomatams

Gegužės 24 d. New Yorko Miesto Burmistras Koch surengė Metropolitan Meno Muziejuje priėmimą čia reziduojantiems diplomatams ir knsulams. Dalyvavo per du tūkstančiu svečių, kuriuos pasitiko Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius Kurt Waldheim, JAV-bių Ambasadorius prie J. Tautų Andrew Yong, New Yorko Miesto Komisionierė J. Tautoms ir Konsulariniam Korpusui Sorensen ir Metropolitan Muziejaus Prezidentas William Macomber.

Dalyviai turėjo progą apžiūrėti garsiojo prancūzų dailininko Claude Monet kurinių kolekciją ir taipgi buvo vaišinami šampanu ir užkandžiais.

Svečių tarpe buvo ir Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis su ponia.

Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis gegužės 25 d. dalyvavo New Yorko Konsularinio Korpuso susirinkime ir užkandžiuose, o gegužės 26 d. The Foreign Presss Association šešiasdešimts metų sukakties minėjime ir vaišėse.

— Kinijos mokslininkai nustatė, kad žemė turi turėti labai daug gero prieš drebėjimą. Geso prasiveržimas sukrečia žemės paviršių.

— Kinija turi labai gerai organizuotą šnipų tinką Sovietų sąjungoje. Ji yra informuota apie visus svarbesnius karo vadų pranešimus.

— Vienoje Irano žibalo versmėje kilo labai didelis gaisras. Užmušti du inžinieriai, tvarkantieji iš versmių kylančius degalus.

— Kubos kareiviai prašo leisti jiems iš Angolos vykti namo. Karšta Afrika jiems įgrįsusi..

Chicagos Lietuvių Prekybos Rūmai ruošia didelę Lietuvių Sporto Dieną birželio 17-tą dieną. Toje šventėje dalyvaus visi geresnieji lietuviai sportininkai ir jų orgasizacijos. Jeje dalyvaus trofėjų laimėjęs Neries sportininkas.

Nuotrauka Zigmo Degučio

JUGOSLAVIJOJE SUIMTI KETURI VOKIEČIŲ TERORISTAI

Pagal vokiečių policijos nurodymą, Tito įsakė suimti Martin Schlayerio žudikus

BONA, Vokietija. — Vakarų Vokietijos policija, nustačiusi, kurioje Jugoslavijos vietoje gyvena keturi Vokietijos teroristai, kurie pagrobė ir nužudė Vokietijos pramonininkų sąjungos pirmininką Hans Martin Schlayerį. Jo lavonas rastas Prancūzijoje, visai netoli Vokietijos pasienio. Į Jugoslavų policijos rankas pateko 26 metų amžiaus Brigita Mohnhaupt, 32 metų amžiaus Tolf Clemens Wagern 32 metų Sieglinde Gudrune Hoffmana. Visi šie trys jauni vyrai ir moterys priklausė Baader Meinhof teroristų grupei.

Tito laikraščiai paskelbė, kad nės į Kiniją ir Japoniją. Prezidentas norėjo būti informuotas apie pasitarimus su Kinijos ir Japonijos karo vadais. Washingtone bus Šiaurės Atlanto valstybių atstovų pasitarimas Europos gynybos reikalais. Europą ir Washingtoną pasiekė žinia, kad Sovietų Sąjunga yr sutraukusi galingas jėgas į Rytų Europą, kuriomis gali tuojau pradėti karą. Jeigu rusai užvaldytų visą vakarų Europą, tai Amerikai būtų labai sunku gintis. Prezidentas turės imtis priemonių Pietų Afrikai ginti, jeigu Angola dar kartą pasiustų ginkluotas jėgas į Zairę.

Jis teigiąs, kad Vokietijoje esantieji Jugoslavijos piliečiai gali būti politiniai tremtiniai. Vokiečių parlamentas priėmė prieš terorizmą nukreiptą įstatymą. Vokiečiai išduos kiekvieną suimtą teroristą, bet tuo pačiu metu jie laukia, kad ir kitos vastybės atiduos jiems suimtus teroristus. Be pramonininko nužudymo, du pirmieji nužudė prokurorą Siegfriedą Nubacką.

Prezidentas kalbėjosi su Brzezinskiu

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Carteris pirmadienį dvi valandas kalbėjosi su Zbigniew Brzezinskiu, sugrįžusiu iš kelionės po diplomatinius santykius. Kinija nenori kraujo praliejimo, japonų šaltiniai sako. Atrodo, kad konfliktas tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos gali kilti žymiai greičiau, negu daugelis mano. Sovietų karo vadovybė yra sutraukusi daug kareivių į visą Kinijos pasienį

Paţaria Formozai nebijoti Kinijos

TOKIO. Japonija. — Aukštas Kinijos "parlamento" pareigūnas norėtų susitarti su dabartine Formozos vyriausybe, kai amerikiečiai nutrauks su Formo

Nutraukiama parama Maroko karaliui

FEZ, Marokas, — Prez. Carterio administracija kažkokiais suvaržymais palaipsniui nutraukia ekonominę bei karinę pagalbą Maroko karaliui Hassan II, kuris dabar turi sunkumų kariaudamas su arabų partizanais kalnuose, paruoštais Algirijoje.

Karalius tikisi ir toliau išlaikyti gerus santykius su JAV, kurie buvo sudaryti prieš 20 metų. Karalius tai išdėstęs pas jį apsilankiusiai Washingtono Post leidėjai Katharine Graham ir dabar tuo pat tiksu kviečia apsilankyti ambasadorių prie Jungtinių Tautų Andrew Toung.

Audringas NATO susirinkimas

Washington. — Numatoma, kad šį kartą Vašingtone suvažiavusių NATO atstovų konferencija bus audringa. Spėjama, kad Turkijos užsienių reikalų ministeris Bulent Ecevit, turkijos spaudos pranešimus skaitant, iškels NATO organizacijos solidarumo ir vienybės reikalą. Esą, ministeris primins Turkijos išstojimo iš NATO galimybę, jei ir toliau JAV neparduos ginklų Turkijai, kurie jai labai reikalingi saugumo sumetimais. Taipgi bus pabrėžta Turkijos strategine reikšmė ir Turkijos-Sovietų draugystė, kuri vystosi ekonominėje plotmėje ir gali lengvai išsirutulioti politinėje bei karinėje, ją dabar nustūmus į antraeilę vietą. Jis pranešias vyriausybės norą pagerinti tarpusavio santykius su Sovietais, kurie dabar, jo ir Socialistų demokratų bei Respublikos piliečių partijų nuomone nėra Turkijos priešai. Jie mano, kad Turkijos priešas dabar yra Graikija — NATO organizacijos narys.

— Izraelyje yra labai daug nepatenkintų žmonių premjero Begino nenoru taikytis su Egiptu. Kraštas nenori naujo karo. Izraelitai nori taikos su kaimynais.

— Praeitą pirmadienį sovietų gen. Petrov įsakė Kubos kariams artėti prie Eritrėjos ir pradėti veržtis į vidų. Kubos tankistai nenori pralaužti į Eritrėjos labai stačius kalnus.

— Suvažiavusiems šiaurės Atlanto Sąjungos nariams prezidentas Carteris patarė ruoštis kovai prieš komunistus. Carteris yra įsitikinęs, kad rusai nenaudos atomo bombų. Jeigu naudotų, tai pati Rusija tomis bombomis būtų naikinama.

— Šiomis dienomis Brežnevas sustiprėjo ir nori važiuoti dar į vieną laisvą valstybę.

VAKARŲ EUROPA BUS NAUJO KARO KOVOS LAUKAS, - SAKO KINIETIS

Kinijos užsienio ministeris Huang Hua perskaitė 31 mašinėle rašytą puslapį

NEW YORK, N. Y. — Naujas karas turės vykti tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos, — Jungtinių Tautų asamblėjai pareiškė Kinijos užsienio reikalų ministeris Huang Hua. — Naujas karas nebus atominis, bet abi galingos valstybės turės persiimti paprastomis naikinimo priemonėmis. Greičiausiai, kad naujojo karo kovos arena bus Vakarų Europa. Sovietų Sąjungos vyriausybė yra sutraukusi vieną milijoną labai gerai ginkluotų karių į Kinijos pasienį, o kitą milijoną, ginkluotą pačiais naujausiais ginklais, yra sutraukusi į Rytų Europą, kad galėtų įsiveržti į Vakarų Europą.

Tekstilės bei audinių sutartis

Bogota, — Golumbija Gegužio 15 d. JAV ir Koumbija pasirašė sutartį, kuri pakeis senąją besibaigiančią š. m. birželio 30 d. ir kuri atidarys Kolumbijos tekstilės gaminiams duris į JAV, ypačiai siūtiems drabužiams bei baltiniams. Naujai pasirašytoji tekstilės sutartis bent 40% pagerins Kolumbijos ekonominę padėtį.

Meksikoje išeinąs dienraštis "Excelsior" rašo, kad Kolumbijos — JAV tekstilės sutartis, kaip žydams mana dykumoje, atsirado kaip tik pačiu laiku, nes kavos augintojų ir tuo pačiu valstybės pajamos žymiai sumažėjusios. Esą, nors kavos derlius Kolumbijoje 1977-78 metais yra geras, bet kavai žymiai atpigus, vargu ar kolumbiečiai — kavos augintojai — gaus 1.5 bil. dol., kaip jie gavę 1976 metais.

1977-78 metų derlius kavos Kolumbijoje numatoma būsiąs 9.3 mil. maišų ir Brazilijoje, kurios kava yra stipresnė negu kolumbijos, — 17 mil. maišų. Kiekvienas kavos maišas standartiniai turi sverti 60 kilogramų.

Šaudo kiniečius

Pekinas, — Kinija Raudonosios Kinijos laikraštis Hsinhua apskundžia Vietnamą, kad jis jau pradėjęs šaudyti iš Vietnamo bėgančius kiniečius, kurie tūkstančiais skuba pabėgti. Pasak laikraščio, vietnamiečiai kareiviai paleido kulkosvaidžių ugnį į lavą, kuriame buvo pilna bėgančių kiniečių — vyrų, moterų ir vaikų.

Vietnamas pasiūlęs Kinijai derėtis ir išspręst taikiu būdu gyvenančių kiniečių Vietname klausimą, bet tuo pat laiku Vietnamas kaltina Kiniją, kad ji reminanti Kambodiją, kuri nesiilaujanti užpuldinėti Vietnamo karius Kombodijos pasienyje.

Satelitas vandenynams tirti

Washinggton, — JAV birželio 24 d. išleis į erdves satelitą, kurio uždavinys bus tirti vandenynus, jų sroves ir susidariusius viesulus, audrų galimybes, vandens temperatūrą, vėjų kryptis, vandens sūkurius bei bangų aukštį. Satelitas, kaštavęs 91 mil. dol., daug patarnaus žvėjams, transporto laivams ir oro pranešėjams.

Kinijos užsienio reikalų ministeris patarė Jungtinėms Tautoms nukreipti jokio dėmesio į dabar vykdomus abiejų valstybių pasitarimus stratetiginiams ginklams aprėžti. Tai esąs tiktai akių muilinimas. JAV siekia taikos, bet Sovietų Sąjungos dabartiniai valdovai yra pasiruošę užkariauti pasaulį ir įvesti komunizmo vergiją.

Kinijos užsienio ministeris susirinkusiems perskaitę 31 mašinėle rašytą puslapį įvairiausių faktų, daugiausia liečiančių Sovietų Sąjungos pasiruošimus naujam pasaulio karui. Jis suminėjo kelius sovietų valdžios sulaužytus susitarimus su Kinijos vyriausybe ir šiandien laužomus pasižadėjimus ne tik Etiopijoje, bet Eritrėjoje ir Zairėje.

Pradžioje užsienio ministeris kaltino abi galingiausias valstybes, bet netrukus skaudžiausiai smūgiai kliuvo Kremliaus valdovams.

Sovietų atstovas Oleg Trojanovskis pradžioje kėlė ranką ir bandė prašyti žodžio, bet kai Kinijos žsienio ministeris baigė skaityti savo pranešimą apie dabartinę tarptautinę padėtį, tai Trojanovskis pareiškė, kad jis atsisako nuo žodžio. Kinijos užsienio ministeris tiek pripasakojo, kad sovietų ambasadorius visai nesirengia jam nieko atsakyti. Kalba turėjo eiti apie galingų valstybių ir vidutinio dydžio valstybių nusiginklavimą, bet Kinijos užsienio ministeris nepasiūlė jokio projekto nusiginklavimui. Jis tvirtino, kad dabartinė sovietų vyriausybė stumia pasaulį nauja pasaulio karan. Jis patarė visoms Jungtinėms Tautoms gintis nuo komunistų ir kovoti prieš sovietinę vergiją.

Kinijos užsienio ministeris yra įsitikines, kd karas bus vedamas naujais ginklais, bet nebus naudojamos atominės bombos. Jis taip tvirtina, nes turįs žinių, kad paskutiniu metu abi galingosios valstybės pradėjo gamintis didelius kiekius paprasčiausių ginklų kovoms laimėti.

— Viena galingoji valstybė yra linkusi praplėsti savo teritorijas, o antroji yra pasirengusi ginti savo interesus. — pareiškė ministeris Huang Hua. Jis patarė nekreipti dėmesio į tariamus nusiginklavimo pasitarimus, nes iš tų pasitarimų nieko gero neišeisią. Jis patarė 149 valstybių atstovams ginti savo teises ir kovoti prieš planuojamą primesti žiaurią vergiją.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

★

PENSININKUI SU KAVA NEPAKELIUI

Kava yra kenksminga kūnui-susilaikykime nuo visi pensininkai. Mediciniškas reikalavimas

Įpratimas antra prigimimas. Už tai labai sunku įpročius keisti. Todėl visi stenkimės įsigyti tik gerus — sveikus įpročius. O kuris įpratome į nesveikatą — krįžkime visi sveikaton. Tik tada mes pajėgsime gyvenimu džiaugtis. Vienas nesveikų įpročių yra kavos gėrimas. — "Pavaišino gavute ir pyragaičiais" — taip nuolat skelbia savo žygdarbius kiekvienas lietuvių susibūrimas. Tikrumoje tie pyragaičiai ir ta kavutė yra nevaisės o liguistumas. Pyragaičiai pilni trynių ir balto cukraus — abu tie dalykai yra širdžiai papjūtis. O ta kavutė — tai širdies plakimas ne ryškėmis, bet stambiu rimbu. Ir štai dėl ko.

KAVOS POVEIKIS KŪNUI

Kavos sudėtyje vyrauja kofeinas (caffeine). Pirmiausia kofeinas stimuliuoja centrinę nervų sistemą. Smegenų paviršių — žievę (cortex) kofeinas jaudina — stimuliuoja. Tokio jaudiklio paveikti smegenys dirba greičiau: reagavimo laikas patrumpėja, susikoncentravimas pakyla, ištvermingumas pagausėja. Tai sakytume neblogi dalykai apturimi kofeino įtakoje. Negerai, kad po kavos išgėrimo pablogėja smulkieji judesiai — duokim pirštų judėjimas. Pailguosius smegenis irgi paveikia: tada padažnėja alsavimas. Didelės kofeino dozės sukelia nugaros smegenų padidėjusį jautrumą.

Kofeinas kavoje esąs pagreitina pulsą. Didelėse — nuodingose tozėse kofeinas sukelia pulso padažnėjimą užeinantį tarpais, širdies pulso iškritimus. Kofeinas skrandyje didina rūgšties skrandžio gamybą. Kartais apturima liuosi viduriai ir pagausėja šlapimo išsiskirimas.

Įvairūs žmonės reaguoja į kofeiną įvairiai. Vieni visai negali gerti kavos, bet kiti džiaugiasi išgėrę iki penkiolikos puodelių per parą. Tokie dar ir iš kitų šaltinių apturi kofeiną. Yra davinių, kad kofeinas paveikia nervinius perdavimus žinių iš vienos smegenų celės kiton. Manoma dėl to skirtingi žmonės skirtingai į kofeiną reaguoja.

KOFEINAS KŪNUI NEREIKALINGAS

Kofeino perdaug priimant apturima nemalonumai. Jie esti surišti su kofeinu apsinuodijimu. Reikia tokiam liautis gėrus kavą — ir nemalonumai pranyksta. Čia kavos gėrėjas susiduodia su įpročio paseka: metais gėriant kavą apturėti nemalonumai dėl kavos nepriskaitomi kavai.

Gausiai kavą gėręs staiga gali nustoti ją gėręs. Tada kartais jis gali pajusti neramumą. Kai kurie žmonės tada skundžiasi nervuotumu. Įdomu, kad kartais žmogus turi galvos sklausmą nustojės vartoti kavą.

Prie kofeino priprantama, bet jis nėra adiktyvus. Įpranta žmogus rytais pagyvėti kavos pagalba. Jis nenori nustoti tokio pagyvėjimo. Kūnas įpranta prie kraujuje tam tikro kofeino kiekio. Kai tas kiekis sumažta, žmogus ima jaustis nemaloniai. Kūno celėms kafeinas nėra reikalingas, bet įpratimas čia savo daro. Sakysim kai žmogus įpranta važiuoti po 80 mylių per valandą, tai jis nemėgsta važiuoti pusiau sumažintu greičiu.

KUR DAR RANDASI KOFEINAS

Kava yra šaltinis kofeino. Kavos veikimas yra ne kas kitas, kaip kofeiną veikimas. Kofeino dar randasi vaistuose be recepto gaunamuose nuo skausmų, duokim, Anacin, Cope, Excedrin, Vanquish, Mat, kofeinas turi skausmą raminančių savybių. Tokie vaistai su kofeinu labai plačiai vartojami. Ir štai dėl ko. Kai įpratėlis į kava — kofeiną negeria kavos kurį laiką — jis ima jausti nemalonuma. Tada kofeinas esąs minėtuose vaistuose nuraminą nemalonumus apturėtus dėl pertraukos gėrimo kavos. Atsiminkime, kad ir Coca-Cola ir panašūs gėrimai turi kofeino.

Kofeino gali žmogus gauti iš įvairių šaltinių. Svarbu vias kiekis, kurį žmogus guna iš įvairių vietovių. Visi pastebėjom, kad stiprūs kavos gėrėjai yra kartu ir smarkūs rūkoriai ir alkoholio gėrėjai. O šita kombinacija yra pati per save žmogui kenksminga. Kofeinas neišblaško pagiras — tik gėrimą neužmiegant prailgina.

KOFEINAS KENKIA SVEIKATAI

Kofeinas yra nereikalingas gėrimas kavos pavidale žmogaus kūnui. Jis gali būti kūnui kenksmingas. Dabar susekta, kad cigaretės rūkymas kartu geriant kavą (imant tokiam pavidale kofeina) labai kenkia žmogaus sveikatai: didina jo kūne kenksmingus riebalus, o mažina naudinguosius (taip vadinamus Nigh Density.

Lipoproteins). O jau visi žinom, kad kenksmingų riebalų gausa kraujuje didina sklerozę. O pasetarpiai artina priešlaikinę širdies ataką. Taip ir užsuka mirties šokio muziką cigaretė su kofeinu. O mes visi visur šokame savo pražūties pagreitinimui: geriame kavą ir rūkome cigaretes.

Pats vienas kofeinas kavoje žmogaus nenužudo, bet jo pasekoje žmogus ima nemaloniai jaustis: apturi jaudinimąsi, širdies plakimą, steigius judesius.

Blogi — nesveiki įpročiai supančioja žmogų. Todėl kavos gėrimas bus tęsiamas tol, kol žmogus ims taip savo asmenybe stiprėti, kad jis pajėgs sveikai elgtis visame kame, įskaitant ir kavos vengimą.

IŠVADA. Kofeinas randasi kavoje, arbatoje, minkštuose gėrimuose ir nuo skausmo imamuose vaistuose. Kakao pupelės irgi turi kofeino. Nors jis kenksmingas, žmonės blogo įpročio verčiami toliau girkšnos kavutę. Jie nenorės atsisakyti dabartinio per kavą jiems apturimo malonumo, idant vėliau galėtų išventi didelių nemalonumų. Taip elgiasi vaikai ir nesubrendę savomis asmenybėmis jaunuoliai: jie neatsisako dabartinio malonumo, dėl ateityje apturėsimo gėrio. Tokiems vien tik dabartis svarbu.

Pensininkams turėtų reikalas visai kitaip atrodyti: silpstant sveikatai kiekvienas sveikatos lašas darosi brangenybe. Už tai pensininkai visi liaukitės kavą gėrę, ypač meskime rūkę, nes kavos gėrimas kartu su rūkymu tikrai kenkia žmogaus sveikatai: artina sklerozę per riebalų kenksmingų pagausinimą kūne.

O kenksmingi riebalai priskretina arterijas — tada žmogus gauna širdies ataką, arba apopleksiją su vienos kūno pusės paralyžium, arba ima inkstais negaluoti, kojų nepavilkti bei pakeltu kraujospūdžiu skųstis.

Todėl pensininkai eikime į namus po paskaitų, parodų bei poezijos vakarų, kada Jaunimo Centre ir kitose vietovėse visi skuba prie cikaretės ir kavutės. Dar toli tas laikas, kada mes imsime sveikai elgtis: vaisių sunką gersime vaisiais besigardžiuodami po kultūrines programos. Kiekvienas kito amžiaus lietuvis turi apsigalvoti: ar verta dėl menkniekio statyti savo sveikatą pavojun per kombinuotą kavos su cigarete vartojimą.*

PASIŠKAITYTI: Internal Medical News, Vol. II, No. 10 May 15, 1978.

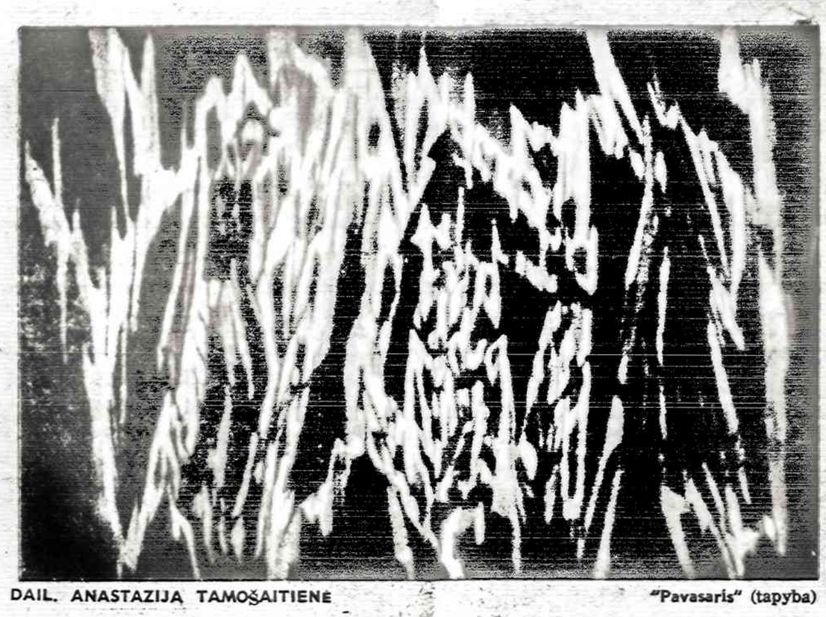

DAIL. ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ "Pavasaris" (tapyba)

JAV - viltis laisvės trokštančių tautų

JA Valstybių jėga tebėra laisvė trokštančių tautų viltis. Tautos, kurioms Kremliaus imperializmas nuolatos graso, Amerika ir jos karinė jėga yra vienintelis laisvame pasaulyje demokratinis taškas, kurio Maskvos ponai prisibijo ir bent dirbtinai gerbia. Betgi prez. Carterio sukurtoji administracija iš demokratų partijos šalininkų sukelia baimę tarpe Amerikos visuomenės tarpe ir kitur laisvajame pasaulyje, pradėjus jai vykdyti savaip naują doktriną, santykiaujant su Sovietų Imperijos valdovais. Tai, Baltųjų Rūmų manymu, turi privesti prie Kremliaus nuolaidų bei kompromisų įvairiais ginčijamais klausimais, ypačiai nusiginklavimo srityje.

Tokios Baltųjų Rūmų doktrinos pasiekoje, nuolankiai pažvelgta į Sovietų-Kubos invaziją Afrikoje ir kaikur kitur. Vardan tos doktrinos paprašyta Kremliaus bendradarbiauti Mažojoje Azijoje, dalinai Europoje ir pakviesta optimistiškai nusiteikus, sudaryti naujas nusiginklavimo bei ginklų apribojimo sutartis SALT II, kurių Maskvos ponai kaip ir visų kitų sutarčių praeityje, niekad nesilaikys.

Senatorių kritika

Jungtinių Ameriks Baltųjų Rūmų kontraversinę doktriną iššaukė visuomenėje ir net senatorių tarpe nepasitenkinimą. Grupė respublikonų senatorių labai smarkiai pradėjo kritikuoti prez. Carterį už jo daromas nusiginklavimo srityje nepateisinamas nuolaidas, negaunant už tai jokio atpildo iš Sovietų pusės. Tomis nuolaidomis, pasak senatorių, kenkiama JAV saugumui. Net buvęs prez. Fordas rado reikalo pasisakyti ir pakritikuoti dabartinės JAV administracijos veiksmus, tiek užsienio, tiek ir vidaus politiką paliečiant.

Pasak senatorių, kai prez. Carteris perėmė krašto valdymą, JAV dar buvo gerbiamos kaip lyderis laisvojo pasaulio; dabargi, praslinkus 15 mėnesių, pastebima saugumo srityje nenuosekumas, nevykumas ir atsakomybės trūkumas. Esą, mes visame pasaulyje esame žeminami Sovietams nesiskaitant ir akiplėšiškai elgiantis.

Sen. kritikos memrandumas

Dvidešimt devynių puslapių kritikos memorandumas, kritikuojant Baltųjų Rūmų vidaus ir užsienio politiką, prezidentas vaizduojamas bailiu ir naiviu. Pasak Chicago Sun-Times, kritika suredaguota respublikonų senatorių programos komiteto ir priimta visų 38 respublikonų senatorių. Tarp kitų, kritikoje įterpti šitokie punktai:

a) — Prez. Carteris neturi atitraukti JAV karių iš P. Korėjos.

b) — Turi būti pradėta visu pajėgumu vystyti MX raketa ir surasta būdas panaikinti Sovietų galimybę naikinti satelitus erdvėje.

c) — JAV negali normuoti santykių su Kuba, iki Fidelis Castro nenustos siuntęs kareivių į Afriką.

d) — Prez. Carterio administracija neprivalo ir negali reikalauti, kad promomunistiniai teroristai, vadinami išlaisvinimo armijos vadais, būtų įjungti į Rodezijos vyriausybę. V Pr.

Naujas įstatymas

SPRIENGFIELD. — Illinois įstatymų leidimo rūmai gegužės 4 d., 121 balsais, prieš 24, priėmė įstatymą, kuris apkarpo vartotojo teisę susižeidimo ar apsinuodinimo atveju, kai nelaimė ar žala atsitinka pavartojus nupirktą gaminį ar produktą.

Žodžiu, įstatymas numato suvaržyti nelaimės palietusį vartotoją, keliant gamintojui ar kraautuvininkui teisme bylą ir reikalaujant atlyginimo.

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

LIETUVIŲ ARCHYVAS

Bolševizmo metai

Vertimas.

Visai slaptai. Egz. Nr. 1

SPRENDIMAS NR. 002

Sovietinių Socialistinių Respublikų Sąjungos vardu
1941 metais sausio 14 dieną.

ATSKIRAS NUTARIMAS

Visai slaptai. Egz. Nr. 1
Nuorašas.
1941 metais sausio 14 d.

Pabaltijo Ypatingosios Karo Apygardos XI Armijos Karinis Tribunolas Vilniaus mieste, susidedąs iš pirmininkaujančio 2. rango karo juristo Šeinemano ir narių — 3. rango karo juristo Osekino ir jaunesniojo karo juristo Kuzmenkovo, sekretoriaujant karo juristui Sizovui, svarstydamas Bekerio, Ščapano, Dropaičio ir kitų kaltinamąją byla Nr. 0033, rado:

Parengtinio tardymo duomenimis viename teisiamojo Dropaičio kaltinimo punktė jam prikišama kaltė, kad jis ruošęsis ginkluotam kontrrevoliuciniam išstojimui, ir tas kaltinimas buvo paremtas parodymais liudininko Sowolovo Nikalojaus, teismo posėdyje nedalyvavusio.

Teisminio tardymo procese teisiamasis Dropaitis pareiškė, kad jo parodymai tose dalyse kaltinimo parengtinio tardymo protokoluose dėl netikslaus vertimo yra sudarkyti.

Karinis Tribulonas, turėdamas galvoje teisiamojo Dropaičio pareiškimą ir patikrinęs bylos medžiagą, nustatė, kad parengtinio tardymo organai minėtoje byloje šiurkščiai pažeidė BPK dėsnius, būtent: liudininkas Sokolovas Nikalojus, skusdamas aukščiau nurodytomis aplinkybėmis (uličajuščij po vyše ukazanym obstojatelstvam) teisiamąjį Dropaitį, apklausinėjant teisiamąjį figuruoja kaip vertėjas, tuo remdamos (v silu čeko) Karinis Tribunolas

n u t a r ė:

Pabaltijo Ypatingosios Karo Apygardos Kariniam Prokurorui pranešti (dovesti do svedenija) apie aukščiau minėtus pažeidimus (narušenijach), padarytus tardymo organų turimoje byloje (po dannomu denų).

Originalas su reikalingais parašais.

Nuorašas tikras
XI Armijos KT Teismo Sekretorius
karo juristas M. Sizov

Nr. 1 — į XI Armijos KT aplanką (nariad).
Nr. 2 — į teisybą (v sudproizvodstvo),
Atspausta 6 egz.
Nr. 3 — į tardymo bylą,
Nr. 5 — Pribovo NKVD YS,
Nr. 4 — Pribovo K. P.
Nr. 6 — 29 ŠK NKVD YS.
Vykd. Sizov.

Šis dokumentas mums rodo, kaip sovietų tardomieji organai šiurkščiai prasilenkdavo su įstatymais ir kaip dėl kaltinamajam primetamo nusikaltimo buvo išgaunamas prisipažinimas. Tokie dalykai buvo dažnas reiškinys. Tame pat 1941 m. sausio 14 d. posėdyje XI Armijos Karinis Tribunolas, svarstydamas teisiamųjų 615 artilerijos pulko karių Žuokos Juozo ir Valinerio - Valnero Jurgio kaltinamąsias bylas Nr. 0033 dėl nusikaltimų pagal RTFSR BK 58-10 str., 1 d. ir kitus str., nutarė tas bylas dėl neteisingai pravesto tardymo grąžinti Pabaltijo Ypatingosios Karo Apygardos Karinei Prokuratūrai pribaigti tardyti (nadosledovanije).

Bet grįžkime prie XI Armijos Karinio Tribunolo nuteistųjų. Bekeris, Stulga, Kazlauskas, Miliauskas, Ščapanas, Dropaitis, Narvydas, Kriaučiūnas ir Jakubauskas įteikė savo kasacinį skundą Pabaltijo Ypatingosios Karo Apygardos Kariniam Tribunolui, kuris 1941 m. vasario 25 dieną savo posėdyje, pirmininkaujant brigados karo juristui Miasnikovui ir nariams 2. rango karo juristui Novikovui ir 2. rango karo juristui Murašnui, jį svarstė. Šis Karinis Tribunolas, išklausęs savo nario Novikovo prašesimą ir karinio prokuroro padėjėjo 2. rango karo juristo Golovanovo išvados, kad sprendimą reikia palikti galioje, kad Bekerio, Stulgos, Kazlausko, Miliausko, Ščapano, Dropaičio, Kriaučiūno, Pakubausko kaltinimas dėl vestos kontrrevoliucinės agitacijos bylos duomenimis esąs įrodytas ir kiekvienam nuteistajam bausmė paskirta pagal padaryto nusikaltimo pavojingumą, ir todėl visas sprendimas palikti galioje, o Bekerio, Dropaičio, Kazlausko, Kriaučiūno ir Stulgos kasacinius skundus, kuriuose jie prašo sušvelninti bausmį, kaip nepagrįstus atmesti.

(Bus daugiau)

Prieš TORNADO ŽMOGUS BEJĖGIS

Norint apsisaugoti reikia pasisaugoti

Emilijos ir Stasio Grūšų, gyvenančių Floridoje, žydinčiomis gėlėmis apsupti namai yra per vieną bloką atstu nuo St. Peters burgo "byčiaus" (paplūdimio) prie pat Boca Ciegokanalo, kuris St. Petersburg Beach skiria nuo paties St. Petersburg City ir toje vietoje yra arti mylios pla tumo.

Tą dieną iš paties ryto lijo ir Kanalo vanduo antplūdžiui Gulfe pakilus vietomis buvo užliejęs Maritana Drive pravažiavimą. Tolyn įsidienojant ne tik nešviesėjo, o dar labiau pradėjo tamsėti ir lietus kaip iš Gausybės Rago pilti, o palmės, kurios čia yra mažesnės kaip sakysim Miami palmės, pradėjo smarkiai savo lapais plakti ir šniokšti. Nesuprasdami kas čia, anot "daktaro" Šarkaus, darosi, skam biname kur reikia ir kur nereikia, niekas nieko neatsako, o lauke lietus su didėjančiu vėju ir įsiutintu Gulfo (Meksikos Ilankos) piestu atsistojančių putotų bangų šėlimu — dar pridėjus kiekvieno medžio visomis išgalėmis šniokštimą, prasidėjo toks Gamtos jėgų koncertas, kad apsiklausyti nebejmanoma. O ta nejauki amsa, "juodojo vėjo" (Clack Wind) skleidžiama padaro kad per kibirais pilamą lietaus vandenį lauke beveik visiškai nieko nebematyti. Pro šalį ei nanti gatvė (Maritana Drive) visa buvo po vandeniu ir Boca Ciego per kraštus liejosi...

Petrapiliečiai prie tokių dangaus ir žemės eksesų pratę tik kad audrai staiga apriemus nubėgo prie jūros ne tiek bangomis pasigėrėti, kiek — kas pirmesnis tas geresnis — vėžlinių gyvių kiautų pasirinkti. O netoliese, prie Clerwather tornado sudraskytos mokyklos šimtai tėvų rankas laužė savo vaikų ieškodami ir juos radę gyvus nuoširdžiai dėkodami jūrų-dievui Poseidonui stebuklu vadindami tai kad iš 647 mokinių tik du vaikų darželio — mokinukai žuvo. O kad Floridoje esama žmonių, kurių baimė toli pralenkia visus re aliai įsivaizduojamus pavojus, tai parodo vienas laiškas laikraštyje San Petersburg Times kur rašėjas sukritikavęs turtuolių pasisiūlymą už $103 milijonus vietoje nuaigyvenusio Akvatariumo pastatyti garsiojo prancūzo okeanų gelmių tyrinėtojo Jacques Cousteau vardo Jūrų Mokslų Konvencijų (Marine Sciences Convention) Centrą, pasiūlė ver čiau pradėti planuoti kaip iš Peterburgo ir jo "byčių" evakuoti gyventojus reikalui ištikus." Koks tas reikalas gali būti rašėjas neparašė.

Kad žalingos audros Amerikos pusrutulio šiaurinėje dalyje dažnėja, smarkėja ir toliau siekia, štai JAV Oro Tarnybos (Weather Service) tikri faktai rodo, kad praėjusiais 1977 metais JAV 40 valstijų "aplankė" 850 tornadų. Tai esą 28 nuošimčiais daugiau negu buvo buvę nuo pat 1950 metų, o buvo per tą laiką iki pernai apie 662 tornadai kasmet. Bet tornadų daromų žalų žmonių sveikatai ir gyvybei išeina priešingai. Pernai nuo tornadų žuvo 43 žmonės, o visais kitais metais nuo 1950 m. žudavo vidutiniškai po 114.

James Bradley, NOAA (National Oceanographic and Atmospheric Administration) klimatologas Floridoje 1972 metais ištyręs tornadų "veiklą" nustatė kad Florida turėdama kiekvienais metais vidutiniškai po 50 tornadų yra tik šeštoje vietoje tornadų skaičiumi ir žmonių dėl tornadų kaltės — nuo 1953 iki 1970 metų žuvimo vidutiniškai po 40 kasmet yra tryliktoje vietoje.

Tornadai bendrai atsiranda esant šiltam, drėgnam ir nepastoviam orui audrai ir dažniausiai smarkiai perkūnijai užėjus. Tornadas susidaro viesului pagavus orą sukti Kas yra Lietuvoje girės ir augęs, bus stebėjęs kaip vėjo sūkurėliai pūsdami per kelią ar taką staiga pasigrobę žiupsnelį smėlio ar dulkių jas sukdami taurės forma iškelia iki pėdos ar dviejų pėdų aukščio ir tai trunka vieną daugiausia pora sekundžiu. Žmonės tuos sūkurėlius įvairiai vadina ir iš jų spėlioja orą.

Amerikos pasaulyje viskas di desniais mastais.

Čia milžiniški specialus oro sūkuriai siekia šimto mylių greitį, bet tai tik tornado straublio viduryje. Toks oro verpetas sąvo apatiniu galu kaip milžiniškas siurblys siurbia į save visa, kas jam pasitaiko ant kelio. Laimė, kad pats tornadas ne taip greitai žygiuoja, dažniausiai iki 30-40 mylių per valandą. Dėlto tokį pamačius artėjant reikia ne nuo jo bėgti paskui bet įsidėjus kuria kryptimi jis traukia, bėgti jam iš tako dešinėn ar kairėn pusėn. Amerikos tornadai prasideda audros debesyje ir leidžiasi žemyn kaip dramblio straubliai, tikriau kaip ilgakaklės taurės, kurios yra rusvai pilkos spalvos ir labai dažnai praš niokščia žemės nesiekę arba kart kartėmis sekundei kitai nusileis dami iki žemės, išraudami su šaktimis ar iki pamatų nugriaudami, o neretai tik stogus nukeldami. Mokslininkai nesurado dėl ko tornadai atsiranda, tik patyrė kad yra labai nepastvūs ir nepatikimi, tai yra nesilaiko jokios tvarkos.

Tornadai žalą ir nuostolius daro ne vien savo straublais, bet ir juos lydinčiais smurtingais vėjais, sudarančiais vietomis skirtingą atmosferos spaudimą. 1930 metais tornadas Minesotoje iškėlė aukštyn 83 tonų geležinkelio traukinio vagoną su 117 keleivių, nunešė oru 80 pėdų nuo metė į griovį.

Tornadai neretai yra pasigrie bę laukuose karvių, arklių, net pakinkytų vežime ir nuleidę keletą žingsnių toliau, tik gaila kad nepasakyta kaip tiems gyvuliams tos pramogos patiko.

1973 m. per Vėlines (Halloween) Largo mieste nakties metu įsisukę oro verpetai — torna dai 25 namus visiškai sugriovė, 50 namų sužalojo ir 100 namų šiek tiek apardė, bet nė vieno žmogaus neužmušė.

Taigi, ir Floridoje naujienų yra.

J. Pr.

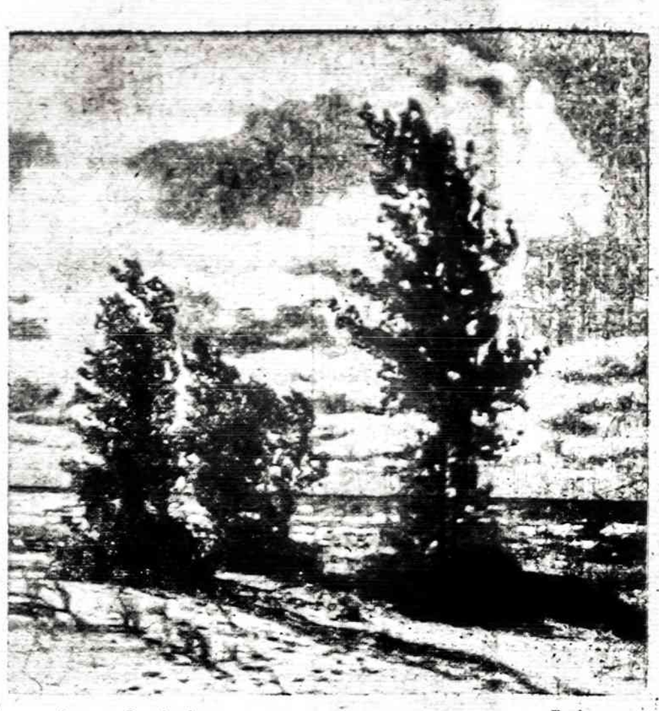

Juozas Pautienius — Ruduo

MŪSŲ SPAUDOJE

Bendruomenė neatlieka savo pareigų

Draugo 119 nr. vedamajame apie rusifikaciją Latvijoje b. kv. giria latvių pastangas ir taip rašo:

"Dėl vedamos kolonizacijos dažnai tenka išgirsti sovietinio režimo žmonių paaiškinimą kad svetimšaliai atvyksta į Estiją, Latviją ir Lietuvą todėl, kad ten mažas gyventojų prieauglis ir trūksta darbo rankų.

Latvių spauda į tai atsako, kad prieauglis gyventojų iš tikro esąs žemas, bet kolonistai kasmet taip gausiai į Latviją klaukią, kad jų imigraciją galėtų atsverti latvės moterys tiktai tada, jeigu penkis kartus daugiau veikų gimdytų kaip dabar... Taip per kelis pastaruosius metus Latvijos gyventojų skaičius yra apytikriai padidėjęs šiuo būdu: ant kiekvieno latvio yra gimęs vienas svetimšalis ir yra atvykę keturi svetimtaučiai."

Klausimas yra daug sudėtingesnis, negu latvių spauda įtaigoja. Panašiai prieauglio klausimą sprendė vokiečiai karo metu, įtraukiant į tą biznį nevedusias mergaites. Jei latvių ar lietuvių tikrai rusams reiktų, tai jie galėtų sudaryti geresnes sąygas iš Sibiro grįžtantiems tremtiniams ir jų prieaugliui.

Bet ne tas rūpėjo b. kv. parašyti: jam rūpėjo pabarti veiksnius:

Labai gaila, kad mes, lietuviai, išeivijoje neturime rimtos įstaigos ar komisijos, kuri studijuotų Lietuvos kolonizaciją rusais ir būtų surinkusi dokumentinę bei statistiną medžiagą. Rodosi, kad mūsų veiksniai, kurie kasmet tarp savęs bardamiesi mus aplanko su atkištomis kepurėmis, turėtų ir čia keliamą reikalą patvarkyti. Bent to reikalaukime, ypač tada, kai jie vėl mūsų aukų paprašys."

Visai be reikalo b. kv. taip negražiai ir kiršinančiai išliejo savo pagiežą veiksniams. Daug geriau jis būtų padaręs, nurodydamas, kuris veiksnys taip nedorėliškai apsileido.

Tam darbui yra ne viena, bet dvi Bendrauomenės. Jei viena iš jų yra organizacinėje stadijoje, tai antroji yra pilname pajėgume, surinkusi į savo atlaištą kepurę virš 30,000 dolerių, skirtų laisvinimo reikalams.

K. Petrokaitis

Pavojingi kosmetikai

WASHINGTON. — Aplinkos apsaugos fondo tarnyba spaudos konferencijoje įspėjo, kad krautuvių lentynose pardavinėjami kosmetikos įvairūs purškiamieji skysčiai turį ace tyl ethyl tetramethyl tetralino priemaišų, kurie yra pavojingi centraliniai nervų sistemai. Juos ilgesnį laiką vartojant ir įkvėpuojant, suardoma ner vai.

Minėti pavojingi kosmetikos priedai nėra pažymimi produkto etiketėje ir todėl ko smetikų pirkėjai negali žinoti..

Plečiasi Fordo kompanija

Čikaga. — Čikagos perifer ijoje Fordo b-vė yra nutarusi praplėsti savo įmonių skyrių 12600 So. Terrence St. Praplėstoje įmonėje bus montuojama Thunderbird Fordo automobiliai.

Praplėtimo projektas kaštuosiąs Fordo b-vei apie 60 milijonų dol. ir praplėtimo darbai bus baigti 1979 m. birželio mėn.

PRIEMIESČIO AMFITEATRAS

Lauko amfiteatro statyba Hoffman Estates priemiesty, šiaurės vakaruose, bus užbaigta laike 13 mėnesių.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasmines, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių surašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istorija 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

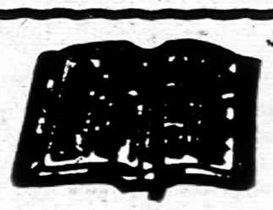

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių garbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie išeiviją Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje beišsikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naučakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Intunisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsiųsiant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar pinigine perlaidą.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMAŠAUSKO

LIETUVIŠKĄJĮ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, autorius jo gyventojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Kaupas kaina $6.00, minkšti viršeliai.

Persiuntimui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, **MES GRĮŽTAME.** Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina $5.

A. Pakalniškis, **METAI PRABĖGO.** Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina $5.

Dr. Kazys Grinius, **ATSIMINIMAI IR MINTYS.** II tomas. Gražiais viršeliais. 336 psl. Kaina $6.00. Minkštais virš. $5.00

Prof. Vacl. Biržiška, **SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA,** I dalis, 208 psl., įrišta — $3.00, minkštais viršeliais — $2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — $3.00, minkštais viršeliais $2.00

Henrikas Tomas — Tamošaukas, **LIETUVIŠKASIS PAMARYS.** Pakalnės ir Labguvos apskrityse su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina $6.

F. Kemėšius, **TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ.** Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina $3.

Janina Narūnė, **TRYS IR VIENA,** jaunystės atsiminimai 170 psl. $3.00

M. Gudelis, **POVILAS MILERIS.** biografijos bruožai 282 puslapiai $3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-5100

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksio Abrose knyga aprašanti paskutinių 80 (1828-1928) metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 694 psl. Kaina $10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizmotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 69 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veikiančių kitų draugijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, labdaringų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, statytos bažnyčios ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — **MINTYS IR DARBAI,** 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą. $8.00

Dr. A. J. Gussen — **DANTYS,** jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00

Dr. A. J. Gussen — **AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS.**
Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atliekа didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. — Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. — Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Exept Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:

In Chicago $33.00 per year, $18.00 per six months, $10.00 per 3 months. In other USA localities $30.00 per year, $16.00 per six months. $9.00 per three months. Canada $33.00 per year; other countries $34.00 per year.

20 cents per copy.

Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$33.00
pusei metų	$18.00
trims mėnesiams	$10.00
vienam mėnesiui	$ 3.50

Kitose JAV vietose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$ 9.00
vienam mėnesiui	$ 3.00

Kanadoje:

metams	$33.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 3.50

Užsieniuose:

metams	$34.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Politikoje reikia aiškumo

Prieš tris tūkstančius metų nelabai aiškūs egiptiečiai reikalavo matematikoje aiškumos. Jie suformulavo kelis aiškius ir daugumai suprantamus dėsnius ,kuriais grindė visus savo apskaičiavimus žemėje ir danguje. Jie labai tiksliai apskaičiavo Nilo užlietas sritis žemei dirbti ir dar tikliau apskaičiuodavo Saulės, Mėnulio ir artimesnių žvaigždžių judėjimą. Graikų ir romėnų matematikai buvo dar aiškesni. Jie ne tik mokėdavo nusakyti aiškias aksiomas, bet jie turėdavo drąsos nurodyti didžiausioje aiškumoje pastebėtus plyšius.

Demokratinės idėjos privertė politikus taip pat reikalavo aiškumos. Pirmieji buvo anglai, kurie reikalavo, aiškių principų, vėliau prisidėjo vokiečiai, kurie reikalavo dar tiksiau nusakyti savo tikslus. Vokiečių teisininkai įrodė politikams, kad jie kovoja už teisės principus, o teisėje reikalangas labai didelis tikslumas ir aiškumas. Senos vokiečių partijos turėjo aiškias ir tiksliai nusakomas programas,o dar aiškesni buvo kovos obalsiai. Hitleris vokiečių galvas apsuko ir mazgote nutrynė iš politinių programų buvusius aiškius dėsnius. Sąjungininkams suvaldžius Hitlerio tūkstančio metų reicho statytojus, teko daug dirbti, kol jie vėl suformulavo politinius partijų tikslus ir ėmėsi siekt priemonių tų tikslų įgyvendinimui.

Nepriklausomos Lietuvos politinės partijos turėjo aiškius politinius tikslus. Visi žinojo, ko siekė krikščionys demokratai; visiems buvo aišku, ko norėjo socialistai demokratai. Valstiečių liaudininkų ir tautininkų programos taip pat buvo gana aiškios, kol į jų tarpą neįsibrovė demokratijos priešai ir neįvedė vadinstinių idėjų. Pagrindinės VLIKą sudarančios partijos turi aiškias programas ir tikslus. Reikalai pablogėja, kai reikia susirasti kelių vadų vadovaujamas grupes. Grupelių programas sunku surasti, o dar sunkiau nusatyti jų kovos priemones bei tikslai. Amerikos Lietuvių Tarybą sudaraančios politinės grupės taip pat yra aiškios. Jos turi savo programą ir aiškiai nusakytus tikslus. Aiškuma pilkėja, kai tenka panagrinėti karo pabaigoje atsiradusių grupių programas ir tikslus. Tuo tarpu daugiausia rūpesčių sukelia politinės grupė, pasivadinusi Lietuvių Frontu. Prieš ką jie yra sudarę frontą, daugumai jau aišku, nors niekur jie nesiryžo savo programos ir tikslų aiškiai formuluoti. Sunkesniais laikais jie net ir Lietuvių Frontu nesivadina. Savo partjos narius jie vadina Fronto bičiuliais. Jie savinasi viską, ką krikščonys demokratai gero kadarė, bet jie nepripažįsta krikščionių demikratų vadų. Visos priemonės tikslui siektų jiems yra geros. Juos labai kankina faktas, kad organizuoti Amerikos lietuviai nenori jų klausyti. Amerikoje jie norėjo įsteigti Lietuvių Bendruomenę, kurią jie vieni valdytų, bet jiems neavyko. Visų Amerikos lietuvių jie nepajėgė įtraukti į šią organizaciją, nes neturėjo aiškios programos, ir neturėjo drąsos platesnieps lietuvių sluoksniams išdėstyti savo tiklus. Vietoje vienos Bendruomenės, šiandien Amerikoje turime dvi Bendruomenes. Apie šių Bendruomenių suvienijimą šiandien jie jau nebekalba, bet jie vis dar tikisi, kad bus pripažinti politiniais veikniais ir bus suteikta jiems specialios politinės privilegijos. Paskutiniame Pasaulio Lietuvio numery frontininkai tvirtina, kad PLB akcijos jau kyla, ir kad netrukus ateis diena, kai "visi politiniai veiksniai susės prie vieno stalo." Nei kokios tos LB akcijos, nei koki tie politiniai veiksniai, kurie neturi savo programos ir aiškiai nusakytų tikslų, tai niekur neparašyta.

Politinės programos savo plunksna parašyti nedrįstantieji frontininkai, tas "vienybės viltis" dėsto mirusių plunksnomis. Jie dar spausdina prieš mėnesį mirusio M. Stonio straipsnius, kuriais aiškiausiai išdėstomi politiniai frontininkutikslai. Mes jau komentavome labai neaiškius Stonio rašinius ankstybesniuose įžanginiuose, bet šį kartą esame priversti dar kartą prie jų grįžti. Atrodo, kad Stonys mokėjo aiškiausiai išdėstiyti tas mintis, kurios buvo kiekvieno labiau pasižymėjusios frontininkų vado ar vaduko. Jeigu Stonio išdėstytos "vienybės" viltys nebūtų frntininkų viltimis, tai mirusio žmogaus abejotinos vertės rašinių jie nebespausdintų, Bet kokiu būdu fronto vadai tikisi atsisėsti "prie vieno stalo"", jeigu jie tam pačiam Stoniui leidžia skleisti melus ir apie tuos, su kuriais nori sėsti prie vieno stalo.

M. Stonys, kaip skelbia PL redaktorius, palikę straipsnį, kuris pavadintas "Šviesos properšos". Stonys manė, kad atsisės prie vieno stalo, jeigu rašys nesąmones ir melagingas informacijas. Dabar Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadai ir redaktoriai pilniausiai pritaria toms Stonio makalynėms. Jis parašė, o jie spausdina tokią "vienybėn vedančią" jo makalynę. Jie rašinį šitaip pradeda:

"Žinome, kad LB nuo gimimo dienos turėjo priešų, kurie norėjo jos veiklą apriboti ir stabdyti, kad ji nesiplėstų ir nepraaugtų amerikiečių lietuvių truputį senesnės organizacijos, pasivadinusios ALTA. Toji ALTA vis vaidino LB globėją ir reikalavo, kad LB jai paklustų. LB vadai, nenorėdami ginčų ir nesantaikos, nors ir nenorom, to klusunmo rodė, kad į LB įsijungė daug išsimokslinusių ir sumanių jaunų veikėjų. LB pasijuto stipresnė ir savarankiškesnė, Ji taip pat pamatė, kad Lietuvos laisvės rūpestis sumenkintas, sušablonuotas ir vienašališkas. LB žengė istorinį žingsnį: žingsnį į politiką, į Lietuvos laisvinimo sritį, į visuomeninį darbą. Kilo audra. Visi ALTOS šalininkai puolė LB, niekino jos gerus ir sumanius vadovus, peikė jų darbus ir reikalavo rūpintis tik "vaikų darželiais", švietimu. Iš kur tam švietimui gauti lėšų, jie negalvojo." (PL, 1978 m. geg. 156 psl.)

Tiktai mergos vaikas nuo gimimo dienos turi priešų, bet kad LB būtų jų turėjusi, tiktai iš pomirtinio Stonio straipsnio patiriama. Dokumentai rodo, kad Amerikos Lietuvių Taryba ne tik mokėjo pirmųjų LB atstovų Amerikoje keliones ir viešbučius, bet dar į rankas įduodavo po kelis šimtus. Dokumentai rodo, kad LB vadai pasižadėjo rūpintis lietuvių švietimo ir kultūros reikalais, ne "vaikų darželiais", kaip tvirtina Stonys. Amerikoj vaikų lopšeliais rūpinasi motinos ir vyresnieji broliai ir sesutės. Niekas nesipriešino, LB eiti į politiką, tiktai norėjo, kad ji priimtų tas pačias darbo taisykles, kurias priėmė didesnės Amerikos lietuvių organizacijos, bet LB vadai siekė privilegijų be įsipareigojimų.

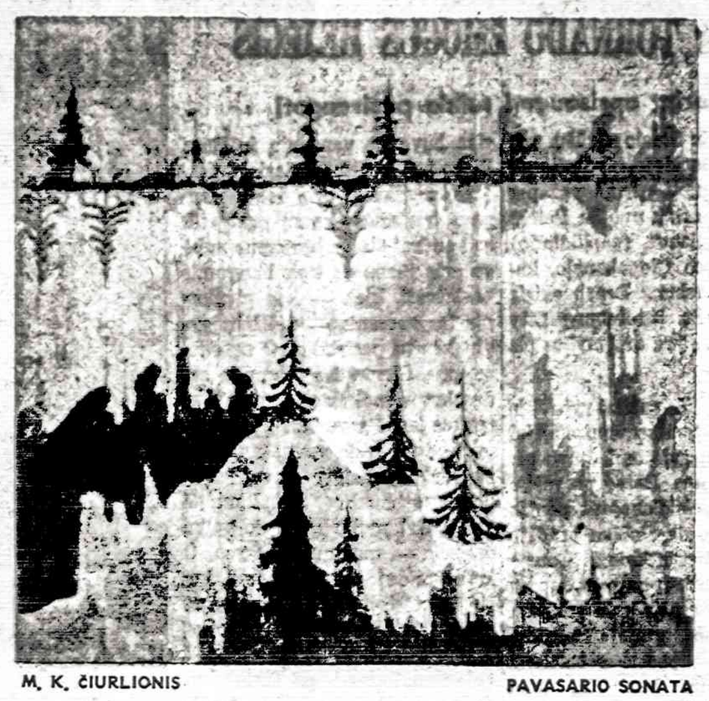

M. K. ČIURLIONIS — PAVASARIO SONATA

BALFO SPAUDOS KONFERENCIJA

Š. m. gegužės 24 d. Balfo patalpose įvyko Balfo spaudos konferenrija, kurią atidarė A. Pužauskas, Pasveikinęs, savose patalpose, spaudos atstovus, pristatė nesenai iš ok Lietuvos atvykusį Aleksandrą Skopą. Prašė atvykusiam atsakyti klausimus.

Marija Rudienė papasakojo, kad A. Skopui atsikviesti į Ameriką pas žmoną ir vaikus buvo rūpintąsi per įvairius asmenis ir įstaigas 34 m. Pagaliau buvo kreiptąsi į Balfą. Teko jai, kaip Balfo pirmininkei lankytis pas įtakinguosius Amerikos asmenis ir įstaigas. Pasidžiaugė, kad Amerikos įstaigose rasdavo palankų šiuo reikalu pritarimą.

Ir taip po didelių pastangų Aleksandras Skopas atsirado Amerikoje. Jis pats Aleksandras Skopas rūpinosi leidimu atvykti į Ameriką Maskvos ir ok. Lietuvos įstaigose.

"Kartą per sargybinių nepsižiūrėjimą nuvyko į Amerikos ambasadą Maskvoje. Iš ten jam išėjus, tų pačių sargybinių buvo gerokai apmuštas ir į daboklę patalpintas. Kitiems rusams padedant, laimingai pasiekė Anykščius. Antrukart patekus į Amerikos ambasadą, iš jos išeiti atsisakė, nors jam rusai žadėjo greitai tą reikalą sutvarkyti, bet jis reikalavo tik vizos į Ameriką ir daugiau nieko. Atrodo, kad Amerikos ambasadai į šį reikalą įsikišus buvo viza išduota ir laimingai pasiekė Ameriką.

Aleksandras Skopas jau 80 metų senelis, bet dar gerai atrodo, sugeba gerai atsakyti į klausimus. Tik kausa gerokai pa Fiesta-silpnai girdi. Jam buvo patiekta keliolika klausimų. Prieš tai M. Rudienės paskatintas — paprašytas pasakė savo sukurtą eilėraštį, kuriame skundžiamąsi tėvynės ilgėsiu ir žemiškais vargais

Iš patiektų klausimų ir jo atsakymų susidarė toks vaizdas: 1944 m bėgo į vakarus nuo rusiškojo siaubo. Sąmyšyje šeima ta po perskirta. žmona su 5 vaikais atsirado Vokietijoje ir vėliau Amerikoje. Jis su dviem vaikais buvo grąžintas į Ok. Lietuvą.

Lietuvos nepriklausomybės ir vokiečių okupacijos laikais tarnavo policijoje. Tai ir buvo visas jo okupantui nusikaltimas. Išvežtas į Sibirą Vorkutos koncentracijos stovyklą. Vorkutoje išbuvo 8 metus. Prie Stalino koncentracijos stovykloje buvo baisus gyvenimas. Reikėjo dirbti 12 valandų. Valdyti duodavo ryžą duonos kąsnelį, vakarienei sriubos. Administracijos elgesys labai žiaurus. Stalinui mirus, Beriją nugallabijus gyvenimas šiek tiek pagerėjo. Reikėjo dirbti tik 8 valandas. Valgis irgi truputį geresnis, bet vistiek dar blogas. Už darbą jau ir kapeikomis primokėjo. Sargybiniams mušti kalinius uždrausta, bet šaudyti galima. Mat stovykloje ir darbovietėse yra atžymėtos draudžiamos zonos. Šią zoną tyčia ar netyčia peržengus, sargybinis be įspėjimo šauna. Ten už šios zonos peržengimą buvo nušautas ir vienas lietuvis. Einant į darbą griežtai draudžiama kalbėti. Nepaklausęs šio įsakymo turėjo sniegu šliaužti. Pavojingą į kacetą patekti su auksiniais dantimis. Ten jų net su gydytojo pagalbą netenka. Stovyklos patalpose yra ir radijo punktas, "Gavarilka" vadinamas. Tekdavę per radijo net lietuviškų dainų girdėti. Jis visą laiką stengėsi pavestą darbą atlikti gerai, tai ir jokios pabaudos nėra gavęs. Yra apskaičiuota, kad ir dabar dar 4 milijonai vadinamųjų politinių kalinių yra Sibire ir kitose vietovėse. Vorkutoje daugiausiai buvo rusų. Lietuvių ten buvo apie 300 vyrų. (moterys laikomos atskirtose stovyklose).

Paleistas iš kaceto apsigyveno Anykščiuose. Anykščiai gerokai išsiplėtę ir jau galima miestu vadinti. Yra ir dirbtuvių. Rusų tik keli ir tie sulietuvėję. Vilniuje ir kituose miestuose rusai sudaro didelį nuošimtį. Ok. Lietuvoje reikalaudami Lietuvai laisvės susidegino ne vienas Romas Kalantas, bet dar du vyrai. Papasakojo, kad jam lankantis po įvairias įstaigas dėl išvykimo į Ameriką rusai būdavę sukalbamesni ir paslaugesni Lietuviai dirbą įstaigose, beveik nesukalbami ir už rusus daug žiauresni. Norint ką nors platesnio žinoti ir daugiau žinių gauti, reikėtų daugiau laiko.

Ponia Skopienė reiškė širdingą padėką Balfo pirmininkei Marijai Rudienei už dėtas pastangas vyro ir vaikų tėvo, bei senelio, atvykimui į Ameriką. Tuo pačiu įteikė, anot jos, nors mažą auką Balfui.

Duktė Palionienė vaikų ir anūkų-vaikaičių vardu įteikė gražią mepakiete dlovaną.

Privačiai kalbant su Aleksandru Skopu ir jo sūnumi Aleksandru, buvau painformuotas kad Naujienose buvo rašyta, kad Skopai gyvenę Amerikoje anksčiau.

(Nukelta į 6 psl.)

ALGIRDAS GUSTAITIS

Lietuviškųjų bočių įkurtoje valstybėje

(Tęsinys)

Skulptūros suskirstytos į kelius skyrius. Pradedant nuo senųjų (archajinių) VI amžiuje prieš Kr. stabteltina ties "Baisingais milžinais". Juose, norint, galima įžiūrėti viršžmonišką jėgą ir velnišką stiprumą. Matai liūtus drąskančius veršiukus. Įsivaizduokite kūrinį tamsiai mėlyna bei deginančiai raudona spalvomis, vaizduote persikelkite prie šventovės Atėnuose saulėleidyje, ramioje gamtos aplinkoje.

Muziejus suspaustas gausybe kūrinių. Žmonių masės. Negali ramiai pažiūrėti, apžiūrėti, susikaupti. Viskas turėtų būti dešimteriopai plačiau išdėsyta.

KUR DINGO SENIEJI GRAŽŪS GRAIKAI, GRAIKĖS?

Taip pagalvojau ne aš vienas. Kiekvienas lietuvis, vartydamas iliustruotas knygas apie senąjį graikų meną, matydamas aukštus, liesius, blondinus žmone pagalvoja: kur jie dingo? Iš kur jie atvykę? Kodėl dabar graikai, daugumoje, neturi to nuostabaus veržlumo, skambėjusio anuose tūkstantmečiuose?

Apžiūrinėjant Akropolio Muziejaus skulptūras tokios mintys visada raizgėsi galvoje. Juk tai mįslė, ypatingai dargi lietuviui. Kaip ją išspręsti?

Dabar daugelis graikų, vyrų ir moterų, yra tamsiaplaukiai, žemoki ir nebūtinai gražuoliai. Dažnai staigūs elgsena, veiksmuose, galvosena. Kur dingo senieji graikų gražuoliai, išminčiai, protautojai? Iš kur atsirado tiek daug mažų, kartais net kreivokai atrodančių?

Vakare, su tūkstančiais kitų keliautojų, atsiradau kalnelyje netoli Akropolio. Kėdės,, suoleliai gryname ore. Tamsu, mažai debesų, ryškiai matosi planetos, žvaigždės. Yra laiko, pakėlęs galvą bandau stebėti, kurios žvaigždės yra rausvos, geltonos, baltos,, raudonos ar melsvos spalvos. Žiūrint paprasta akimi planetos nemirksi, o žvaigždės "mirksi". Visos atrodo stovinčios vietoje, kai iš tiesų visos planetos juda į rytus. Didžiausia keliauninkė yra vadinama Baruardo žvaigždė. Žiūrint iš tolių jos atrodo šaltos, nors žvaigždžių paviršiaus temperatūros esančios nuo 2,000° C iki apie 30,000° C. Nykštukinės (mažosios) žvaigždžių klasės atstovė saulė dabar pasislėpusi kitoje pasaulio dalyje, todėl iš čia galėtume ne tik pavienias žvaigždes, bet ištisus žvaigždynus stebėti, kaip Leo, Gemini, Taurus, Orion, Lepus, Hydra bei kitus. Gamta tolybių paslaptimi ir nesuprantamu grožiu domėjosi ir M. K. Čiurlionis, palikęs nemirtingu menu spindinčių dangaus skliausto platybių paveikslų.

Švelniai, laikas nuo laiko, pūstelia vėjelis. Per kelius karsintuvus klausome artistų į garso juostas įkalbėtų pasakojimų apie senąjį Akropolį, bloguosius persus, narsiuosius atėniečius, baisias kovaš ir pagaliau graikų pergalę. Garsai paįvairinami šviesomis. Valanda istoriniai romantinio pakalbėjimo. Tokie pasakojimai anglų kalba daromi kasdien, kitomis kalbomis rečiau, pagal nustatytą tvarkaraštį. Lankymasiis nemokamas.

NAKTINIAME KLUBE

Iš tenai turistinių autobusu, gerokai pasisukinėjus miesto gatvėmis, sustojome senoj scenoj, kiek apšviestoje, apstatytoje maldyklomis, aukštesniais namais. Beveik vidurnaktis. Iš čia tuojau išeisime. Netrukus paaiškės kodėl: gatviukės tokios siauros, rankų galais beveik gali paremti abiejų pusių namus. Kartais, kaip vėžliukai, atpūkšnoja mažiukai automobiliukai. Tada einantieji lenda į tarpsnius, tarpdurius ar prisilaikydami rankomis automobiliukų stogų atsargiai stato koją po kojos,

Pilna naktinių užeigų, net vadinamų burleskais, kur merginos šoka iki nusirėdymo. Visi turistai ir turistės, kaip spartietėiai ar neseniai išgarbinti atėniečiai, nei nemirktelėję eina paskui vadovą, kuris, antai, jau mojuoja aikštyn vedančiuose aipluose.

Į trečią aukštą skiek melodingai girgždančiais laiptais. Įdomu, kas yra dviejuose pirmuose aukštuose, bet esame tiek kuklūs, klusniai įkrypuojame į trečiąjį.

Mums išrikiuoti stalai prie pat scenos. Netoliese balkonas. Mano kaimynai: egiptietis, grįžtąs iš biznio kelionės Vakarų Vokietijon. nupirkęs keramikos įmonę; alžyriečių jaunavedžiai, į visas puses besidairantieji, daug klausinėjantieji, mažai pasakojantieji; egiptietis keliaująs biznio reikalais; ir filipinietis iš New Yorko. Visi pasakoja apie savo kraštus. Aš, aišku, apie lietuvą.

Priešais paaukštinimąs. Šalimais orkestrėlis poškinantis be jokių pertraukų, vos tik lūpas nusibraukiantieji, pirštų galus pakratantieji. Visas didelis kambarys užžia keliauninkais, daugumoj grupėmis susodintais. Vakarienė apmokėta kelionių įstaigos, gėrimus perkamės bendrai. Mano stalelio kaimynai nubalsuoja už graikiško vyno bonką, o aš užsakau. Pakartodamas daugiausia gėrė indusas, valgęs tik duoną, daržoves ir vaisius. Jis pirmas pradėjo man dėkoti už vyną, tuoj ir kiti. Kągi, lai taip būna. Bet dar ne viskas: indusas paklausė, ar kas norėtų daugiau vyno, paprašydamas mane vėl užsakyti.

Programoje lengvučiai šposai lyg akrobatika, pavieniai ir grupiniai šokiai, dainavimai graikų liaudies dainų.

LIETUVIŲ GRAIKŲ NIUANSAI SENOSE GRAIKŲ DAINOSE

Gal pirmą kartą girdėjau tikrus kraikus dainuojant. Šios graikės gražios, viena blandinė, mėlynakė, atrodo kaip tikra Baltijos pakraščio dukra.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima pacientus pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
560 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Hanheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antra šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Specialė pagalba kojoms. (Arch Supports), ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8, šeštadieniais 9—1
2250 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telfonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Naujoji Barboros ir Gene Drishių krautuvė.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy Oak Lawn
Tel. 499-1310

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apsauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8065

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŽINIOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00—3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

UŽPUOLĖ VIESULAI

JAV kiekvieną pavasarį ir rudenį užpuldinėja stiprūs viesulai, pridarydami daug žalos. Gegužės 4 d., stiprokas viesulas pasisuko Floridoje Clearwater vietovėje. Viesulas pridaręs daug žalos. Jis tarpkitko sugriovė mokyklą kurioje buvo mokiniai. Apie 100 sunkiau ar lengviau buvo sužeisti.

Seniausias Čikagoje namas

ČIKAGA.—6366 N. Milwaukee avenue dar tebestovi įdomus ir architektūriškai originalus ūkininko statytas namas. Statybos bylvė žada jį nugriauti ir toje vietoje įrengti prekyvietę.

Aldermanas Pucinski namu susirūpino ir pradėjo gelbėti namo "gyvybę".

Jurgutienė buvo JAV ambasadoje

1978 m. gegužės mėn. 16 d. Marijai Jurgutienei pavyko prasiveržti į JAV Ambasadą Maskvoje.

Kada ji išėjo iš Ambasados, jos laukė juodas limuzinas su civiliai apsirengusiais saugumiečiais, kurie ją areštavo.

Nusivežę į KGB iškratė, visą dieną tardė, grasino kad daugiau nebeitų į JAV Ambasadą ir kad nustotų reikalavusi išvykti gyventi į JAV. Priešingu atveju ji būsianti traukiama už antisovietinius veiksmus. Vakare ji buvo paleista.

Nutelstasis Orlov padavė apeliaciją

MASKVA, — Nutelstojo Jurij žmona sako, kad jos vyras nuteistas septyniems metams sunkiųjų darbų kalėjimu ir penkiems metams ištrėmimu, padavė apeliacinį prašymą, kuriame prašo persvarstyti bylą.

Orlovo žmona Natalija neprileidžiama pasikalbėti, kadangi Orlovas skaitomas kriminalistu, nors jis reikalavęs tik teisių, kaip yra numatyta Brežnevo pasirašytame Helsinkio akte

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Brighton Parko Lietuvių Moterų klubo pusmetinis susirinkimas įvyks ordinariaus 1 d. 2 val. popiet Anelės salėje, 4500 So. Talman. Narės prašomos atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

E. Strungys

Našlių, našliukių ir pavienių klubas ruošia linksmą gegužinę birželio 4 d. 12 val. Vyčių salėje ir sodelyje, 2455 W. 47 St. Bus gėrimų bufetas ir virtuvė su šiltais ir šaltais užkandžiais, gera muzika, šokiai ir laimėjimai. Įėjimas $1 asmeniui. Visus kviečia valdyba ir komisija.

V. Cinka

Mano sponsoriui,

DR. M. DEVENIUI

mirus,

reiškiu gilią pagarbą Jo atminčiai ir nuoširdžią užuojautą Jo žmonai, šeimai, visiems giminėms ir artimiesiems liūdesio valandoje.

V. Karosas

Kuratoriui, visuomeniniinkui, kultūros rėmėjui

DR. MYKOLUI DEVENIUI

mirus, žmonai kuratorei Alenai, dukrai Dalei, jos vyrui dr. Kaziui Bobeliui, sūnums kuratoriams dr. Algirdui ir Keistučiui su šeimomis, seseriai Konstancijai Meškauskienei, giminėms, artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Liet. Ev. Reformatų Kolegija,
"Mūsų Sparnų" Redakcija,
Chicagos Reformatų Parapija

Sibiro kankiniui, kovotojui už Lietuvos nepriklausomybę ir dvasinę lietuvių laisvę.

A. A. DR. MYKOLUI DEVENIUI

mirus, jo žmonai Alenai Devenienei, dukrai Daliai Bobelienei su šeima ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Regina ir Mykolas Simokaičiai
Juratė ir Edmundas Jasiūnai ir
E. Morkūnienė

A. A.

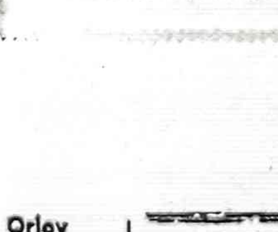

MARY DAUBARAS

Gyv. 5533 So. Neva Ave., Chicago, Ill.

Mirė 1978 m. gegužės 29 d., sulaukusi 83 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno daug metų.

Paliko nuliūdę sūnus Roy Petro, dukterėčia Bernice Guzikas, gyv. Hot Springs, AR., ir kiti giminės, draugai bei pažįstami Lietuvoje ir Amerikoje.

Kūnas pašarvotas Foran koplyčioje, 7300 W. Archer Ave., Summit, Illinois.

Ketvirtadienį, birželio 1 dieną 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Mary Daubarienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
sūnus, dukterėčia, giminės.

Laidotuvių Direktorius Foran, tel. 458-0208

A. A.

DR. MYKOLAS M. DEVENIS

Gyv. 303 California, Santa Monica, Cal.

Mirė 1978 m. gegužės 28 d., 6:00 val. ryto sulaukęs 87 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Klausučių km., Biržų valsč. ir apskr.

Paliko nuliūdę: žmona Alena V. (Vileišytė), duktė Dalia Bobelis, jos vyras dr. Kazys, sūnūs — dr. Algirdas ir Keistutis su šeimomis, sesuo Konstancija su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Ketvirtadienį, 6 val. vak. kūnas bus pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Atsisveikinimas bus 8 val. vak.

Penktadienį, birželio 2 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. dr. Mykolo M. Devenio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
žmona, duktė, žentas, sūnūs, sesuo, giminės.

Laidotuvių Direktoriai Evans ir Sūnūs. Tel. 737-8600.

A. † A.

ALEKSANDRA UMBRAŽŪNIENĖ

Pagal tėvus Mockutė.

Amerikoje išgyveno 16 metų.

Miré 1978 m. gegužės 29 d., 5:00 val. p. p. sulaukusi 82 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Paliko nuliūdę duktė Aleksandra Buivydas, 3 sūnūs — Sigmas Umbražūnas, marti Ono Umbražūnas, Gediminas ir jo šeima, gyv. Australijoj, ir Jurgis ir jo šeima gyv. Australijoj, 5 anūkai — Marytė Bernotavičius, jos vyras Marius, Lucija Ambrosini, jos vyras Allen, Paulius ir Marijonise Umbražūnas gyv. Australijoj, ir Jurgis Umbražūnas gyv. Australijoj, švogerka Paula Steponavičius ir jos šeima gyv. New Yorke, dukterėčia Sofija Kazlauskas ir jos šeima gyv. Toronto, Kanadoj bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų Draugijai.

Vietoj gėlių, prašo aukoti savo parinktai organizacijai.

Kūnas pašarvotas Petkaus koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Ketvirtadienį, birželio 1 dieną 10:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Aleksandros Umbražūnienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Duktė, sūnūs, anūkai, giminės.

Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus.
Tel. 476-2345.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

* * *

"Aš gyvasis, aš buvau numiręs ir štai esu gyvas per amžių amžius". Apr. 1:18.

Svarbiausias Evangelijos mokslas yra mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus prisikėlimas iš numirusių. Jėzaus mirtis parodo mums didžią jo ir jo Tėvo meilę. Tačiau dieviškojo plano įvykdymui ir visos žmonijos palaiminimui reikėjo, kad Jėzus atsikeltų iš numirusių ir pasidarytų mūsų išganymo Vadu ir visos žmonijos Atpirkėju. Dėlto Jėzaus pasakyta: "Aš esu gyvas ir jūs būsite gyvi". (Jono 14:19). Tokie Šventraščio pareiškimai palinksmina mūsų širdis, atgaivina ir sustiprina mus, nes matome, kad jau arti prisikėlimo rytas ir ilgai lauktoji Tūkstantmetinė diena, kurioje Viešpats palaimins visus ir nušluostys visas ašaras nuo kiekvieno jam pasidavusio ir jo klausančio žmogaus. Maldavimas už mūsų nuodėmes.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? | tą klausimą atsako knygutė "Vilties po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI.

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef. 476-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 863-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3219 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6677
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

TRUMPAI

— **Charles Gogel** iš **Brigton** Parko lankėsi Naujienose pratęsti prenumeratą ir ta proga įteikė $7 auką. Juozas Kvietkus įteikė $2. Dėkui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsisakiusiam Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašiusiam neskelbti

— **Chicagos Lietuvių Pensininkų Draugija** paskyrė Naujienų paramai 10 dolerių ir juos atsiuntė per pirm. Stasį Vanagūną. Dėkui valdybai ir visiems tos draugijos nariams.

— **Juozas Grišmanauskas**, Cicero, Ill., vienas iš pirmųjų prasiveržęs pro geležinę uždangą, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė $7 auką Dėkui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, už sisakiusiam Naujienas 3 mėn. tinkamesniam susipažinimui.

— **Justinas Švelnys**, Cleveland, Ohio, iš anksto pratęsė prenumeratą, o savo gerus linkėjimus atlydėjo $10 auka Naujienų paramai. Dėkui.

— **Antanas Uža**, **Hary, Mich.**, ilgametis mūsų skaitytojas, nesenai sulaukė 86 m. amžiaus. Jis yra sveikas ir guvus, vairuojas savo automobilį, prižiūri arti pusės akerio žolę su rankiniu žolės piautuvu ir pasirūpina medžiais savo krosniai. Praeitais metais jis turėjo sunkią ir sudėtingą operaciją. Paskutiniu metu jis gyvena pas 90-metę Constance Shimkus ir padeda jai namų ruošoje.

— Šv. Kryžiaus **ligoninės ligonių** biblioteka**i** yra **reikalingos** knygos, nepasenę žurnalai ir kitokia liginiams tinkama literatūra. Visa tai dėkingai priimama prie informacijos stalo. Buvusi ligoninės vedėja ses. M. Almarita ir dabartinė ses. M. Dorotėa visuomet atsižvelgia į lietuvių ligonių reikalus ir patogumus, tad, be abejo, bus priimamos ir lietuviškos knygos.

— Sol. Dalios **Kučėnienės** koncertas bus birželio 6 d. 7:30 val. vak. American Konservatorijoje, Collins salėje, 4-me aukšte, 116 So. Michigan Ave. Visa programa bus pakartota liepos mėn. Taiwane.

— Vytauto F. **Beliajaus** leidžiamas ir redaguojamas folklo-

ro ir tautinių šokių žurnalas Viltis gegužės numeryje supažindina su suomių tautosaka, papročiais ir tautiniais šokiais, taip pat su tautiniu epu Kalevala, davusiu pradžią suomių literatūrai. Aprašomos tautinių šokių grupės Amerikoje ir Kanadoje. Žurnale gausu informacijos apie įvairių tautinių grupių išvykas, stovyklas ir kursus. Gausiai ilius truotas, 40 psl., kainuoja 1,50 dol. paskiras numeris, $7 metams. Rašyti: Viltis, PO Box 1226, Denver, CO 80201.

— Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" I t. brangi knyga visiems lietuviams, graži dovana kiekvienai proga. Kietais viršeliais, 560 psl., kaina 15 dol.

Gaunama knygynouse ir leidėjo adresu: **Juozas Urbelis**, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160. (Pr).

— **Tauragės** klubo psvasarinis piknikas įvyks birželio 11 d, sekmadienį, tuoj po vidurdienio Vyčių salėje ir sodelyje, 2455 W. 47 St. Bus gėrimų baras ir virtuvė. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas tik $1.

Klubo valdyba

ATSIŲSTA PAMINĖTI

PIRMIEJI ŽINGSNIAI. Kristijono Donelaičio Lituanistinių Mokyklų Laikraštis, 1978 m. vasario 18 d. Nr. 22(74) Laikraštis 32 puslapių su 8 foto nuotraukomis iš abiejų mokyklų veiklos, 27 pačių mokinių 1 skyriaus iki VII klasės piešinėliai. (Laikraštėlio 1 puslapis Vasario Šešioliktos proga papuoštas vykusiais nubrėžtų Geležinių Vilkų Gedimino kalne, Kaintekstu, kaip braižinėliais pastebima tolimesnė pažanga. Pavyzdžiui Dariaus Polikaičio (VIII k.I) visą laikraštėlio puslapį užimantis "Vasario Šešioliktosios Reikšmė" tiktų bet kuriam lietuviškam laikraščiui vedamuoju arba Rūtos Stropaitės braižinėlis (V kl.) "linksmas kačiukas" į "komikus".

Laikraštėlis išleistas savo laiku.

SAMOGITIA. Revealing 775 years of The Unknown in History, autoriaus Chas. L. Thourot-Pichel, 320 puslapių, Maltos Kryžiaus spaustuvės (Malthese Gross Press), Wilkes Parre, Pa prieš porą metų išleista tvirtai įrišta su raudonais viršiais ir aukso įspaudais, knyga, kuri, atrodo, lietuvių liko visiškai nepastebėta ar, tikriau, nenorėta pastebėti. Knygos autorius, pasiremdamas Lietuvos istorijos faktais iir juos skaitytojo vaizduotę kutenančiais mitoginiais padavimais pagražinimais, pačios Lietuvos teritorijos ribose sukuria "istoriją" apie 775 metus tvėrusią taurę monarchiją, kuri didvyriškai drauge su Lietuva, bet dangiausiai pati viena savo vyrų krūtinėmis gynėse ir kitas lietuvių gentis gynė nuo mongolų, totorių ordų, slavų ir germanų, ir šiandien kad ir žiauriausiai okupuota ir pavergta, savo karališkas tradicipas tebegina ir didžiasioje paslaptyje genkartė iš genkartės paveldėjimo kelių, turi numatę būsimai Samogitijos valstybei valdovus.

Samogitiją Lietuvių Enciklopedija pamini tik 4 dodžiais, būtent, "Samogitia, lotyniškas Žemaitijos pavadinimas". Gal

Balfo spaudos konferencija

Atkelta iš 4 psl.

Buvo ttautos netikslias žinios. Motina su vaikais atvyko į Ameriką po II pasaulinio karo, pagal D. P. kvotą. Aleksandras Skopas taipgi pirmą kartą laimingai Ameriką pasiekė.

Stasys **Juškėnas**

apie tą originalų leidinį tokia tyla, kadangi knygoje skaisčiausiomis spalvomis vaizduojami žemaičiai?...

Naujienose ši knyga buvo paminėta greit po jos pasirodymo. Neturint galimybės visą mūsų spaudą sekti, neteko pastebėti ar kur kas iš mūsų istorikų dėl tokios rūšies istorinės, noveles pasisakė?

"The story you tell is indeed a startling one, one whick deserves the attention of professional historians", pareiškė autoriui Jungtinių Valstybių Karinė Akademija West Pointe, N. Y.

Amerikiečių tarpe ta knyga turinti nemažą susidomėjimą. Knygos palydraštyje paskelbta 16 atsiliepimų iš žymesniųjų asmenų tarpo. Pvz. Transylvanijos Universiteto, Kentuky, Istorijos Departamento prof. Dr. Winona Stevens Jones rašo

"Ne dažnai šiomis dienomis pasitaiko rasti knygą kuri būtų įdomi, informatyvi, moksliné ir tuo pačiu karta žavinti. Tokia kyga yra Samogitia, kurią pats autorius pristato kaip Nežinomą Istorijoje (The Unknown in History). Ar jūs žinote kas buvo ir kur gyevneo Aisčiai? Jei ne, tai turėtumėte skaityti Samogitia.".

Žemaičiai, perskaitykite!

J. Pr.

Juozo Šmotelio

Atsiminimų Škirsneliai

atspausdinti

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkių lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai. Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.
Chicago, Ill. 60629

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano **Šulo** paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

Su legališkomis formomis

Knyga su formomis gaunama 'Naujienų' administracijoj. Knygos kaina $3.. Su legališkomis formomis — $3.50.

Užsakymus su Money orderiu siusti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608.

REAL ESTATE.

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prez'dentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BRIGHTON PARKE: 21 buto mūrinis namas, gazu šildomas daugiau kaip $36,000 metinių pajamų, kaina — 5 metų pajamos.

MARQUETTE PARKE: didelis mūrinis bungalow, gazu šildomas. Irengtas sklepas, 30 pėdų sklypas, $37,500.

TURIME PIRKĖJŲ, trūksta namų, 25 m. kaip be pertraukos tarnaujame lietuviams ir jų draugams

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gražus namų pasirinkimas

pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

PARDUODAMAS labai patrauklus ir puošnus 10 butų namas, idealus perdirbti į kondominium.

Tel. 433-3874.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

A. G. Auto Rebuilders need autobody and fender combination man.
Apply in person at
3518 - 24 W. 63 St.
or call 776-5888.

REIKALINGI

SPINTELIŲ GAMINTOJAI
Ir dažytojai (Cabinet Sprayers)
Pageidaujamas patyrimas ir susikalbėjimas angliškai.
Kreipkitės asmeniškai.

SERVICE WOODWORKING

8900 So. Harlem
Bridgeview, Illinois

LATHE + MACHINIST

Small shop. Overtime. Benefits.
QUALITY TOOL
& MACHINE CO.
8065 South Chicago Ave.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

MATURE BABY SITTER

Weekdays, our home, Beverly area for 5 and 1½ year old girls.
Call 238-9432 after 6:00 p.m.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

DISHWASHER

O'HARE OFFICERS CLUB
HIGGINS & MANNHEIM ROAD
694-2946 or 398-0331

RENTING IN GENERAL
Nuomos

Brighton Parke išnuomojamas 4 kambarių butas 2-me aukšte vyresnio amžiaus gyventojams.
Tel. 523-7367

RIMTAS NAMŲ PARDAVIMAS

PIGUMĖLIS: už $7,700 galite vauti visai padorų, kad ir nedideli namą. Tai palikimas Marquette Parke. Paskambinę pasakykit savo telefoną.

4 VIENETŲ mūras ir garažas. Naujas gazu šildymas. Našlė atiduoda už $38,800.

5 KAMB. labai modernus mūro namas ant plataus sklypo, tinkamas šeimai žavingai gyventi. Arti 73-čios ir Kedzie. $38,000.

MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui liuksus ofiso patalpa. Daug priedų, vieta Marquette Parke, aukšta kokybė, žema kaina.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

LIETUVIŲ MĖGIAMOJ gamtoj netoli nuo Chicagos prie ežero didelis namas ir 3 akrai žemės. Daug gerų priestatų. Švarus oras, aplinka ir namas, tinkamas pastoviam gyvenimui. $45,000.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba Ir Remontas

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą, Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559

TAISAU IR DAŽAU NAMUS
IR VISKĄ NAME
Telefonuoti:
523-9367 arba 737-0397
ALEKSAS

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tikrai $98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5985

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
12081/2 W. 75th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais kelionių reikalais.

• Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45 - 60 dienų.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SĄJŪDŽIUI

skaitytį ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813—391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrenginiais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Naujienoms reikalingas
LINOTIPININKAS
Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:
HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3238
V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ,
PROGRAMOS VEDĖJA
WOPA 1490 AM Fri. at 9:30—10:00 p. m.
WLNR 106.3 FM Sat. at 8:00—10:00 p. m.
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. — 778-5374

Limit use of diswasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.
Don't be a Bom Loser!

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje
NORMANĄ BURŠTEINĄ
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

— Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.